

Raport z działalności Fundacji Dzieci Niczyje w roku 2004

Fundacja Dzieci Niczyje: 03-926 Warszawa, ul. Walecznych 59,
tel. (48 22) 616 02 68, fax (48 22) 616 03 14, e-mail: fdn@fdn.pl, www.fdn.pl
konto: BPH PBK S.A. O/W-wa 78 10600076 00004010 40204696

Spis treści

Misja Fundacji Dzieci Niczyje	4
Historia Fundacji	5
Działalność Fundacji w 2004 roku	8
Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”	8
Centrum Dziecka i Rodziny	9
Konferencja „Pomoc dzieciom – ofiarom przestępstw” ..	11
Program wydawniczy	12
Kampanie społeczne	14
„Dziecko w Sieci”	14
„Dziecko – świadek szczególnej troski”	15
Program szkoleniowy	16
Program na rzecz dzieci cudzoziemskich bez opieki ..	18
Program badawczy	19
Program konsultacyjny dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej	20
Konkurs prac magisterskich	21
Plany na 2005 rok	22
Raport finansowy	23

Zespół

Zarząd Fundacji:

Maria Keller-Hamela
Irena Kornatowska (prezes)
Alina Margolis-Edelman
Monika Sajkowska

Rada Fundacji:

Elżbieta Czyż
s. Maria Hlond
Hanna Folga-Koślacz (przewodnicząca)
Bibiana Mossakowska
Aldona Sito
Jolanta Szymańczak

Komitet Honorowy:

Marek Edelman
Agnieszka Holland
Tamara Kołakowska
Abbe Pierre
Andrzej Wajda

Zespół Fundacji Dzieci Niczyje:

Biuro Fundacji: Karolina Chołuj, Maria Keller-Hamela (dyrektor ds. współpracy z zagranicą), Dorota Kordykiewicz, Agnieszka Morawska, Anna Ossowska, dr Monika Sajkowska (dyrektor Fundacji), Grażyna Szydłowska, Konrad Wiśniewski, Łukasz Wojtasik, Anna Wyrzykowska

Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”: Alicja Budzyńska, Beata Pawlak-Jordan, Małgorzata Szulik, Magdalena Zawadzka, Jolanta Zmarzlik, **Rejestracja:** Maria Szczypińska, Dominika Modzelewska

Centrum Dziecka i Rodziny: Beata Ciejka, Katarzyna Fenik, Małgorzata Gontarek, Mirosława Gorgol-Bujalska, Renata Katucka, Kamila Keller. **Rejestracja:** Justyna Burczak, Anna Wyrzykowska.

Konsultanci: dr Irena Kornatowska, dr Joanna Krzyżanowska-Zbucka, Justyna Podlewska, Jarosław Polanowski.

Misja Fundacji

Fundacja Dzieci Niczyje jest organizacją pozarządową o charakterze non-profit zajmującą się szeroko rozumianą pomocą dzieciom krzywdzonym, ich rodzinom i opiekunom. Działalność Fundacji Dzieci Niczyje adresowana jest do dzieci maltretowanych fizycznie, psychicznie, wykorzystywanych seksualnie oraz zaniedbywanych, do ich rodziców i opiekunów, jak również do osób stykających się w pracy zawodowej z przypadkami krzywdzenia dzieci.

Naszym podstawowym celem jest wypracowanie systemu pomocy dzieciom krzywdzonym, integrującego działania instytucji państwowych, samorządowych oraz pozarządowych pracujących na rzecz dzieci na danym terenie.

Swoją działalność prowadzimy poprzez udzielanie doraźnej i długofalowej pomocy ofiarom krzywdzenia oraz ich opiekunom. Prowadzimy również doradztwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne dla osób stykających się z przypadkami dzieci krzywdzonych.

Organizujemy specjalistyczne szkolenia z zakresu problematyki dziecka krzywdzonego dla różnych grup profesjonalnych oraz zespołów interdyscyplinarnych. Prowadzimy badania i analizy poszerzające wiedzę o problemie oraz stanowiące podstawę projektowanych działań.

Fundacja Dzieci Niczyje zrzesza zróżnicowanych światopoglądowo doświadczonych specjalistów z zakresu problematyki dziecka krzywdzonego przekonanych o konieczności niesienia pomocy dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom ze względu na negatywne konsekwencje stosowania przemocy dla zdrowia, rozwoju i funkcjonowania społecznego każdej jednostki ludzkiej, jak również przekonanych o tym, że zawsze i wszędzie naszą moralną powinnością jest wspieranie osób słabszych, bezbronnych i zagubionych.

Historia Fundacji

W 1990 r. Medecins du Monde otworzyło w Warszawie misję Pomocy Inicjatywom Społecznym, za którą odpowiedzialna była Alina Margolis. Zainteresowała ona grupę profesjonalistów – lekarzy, pedagogów i psychologów podjęciem problematyki krzywdzenia dzieci. W 1991 r. grupa ta ukonstytuowała się jako Fundacja Dzieci Niczyje.

Za podstawowy cel Fundacji przyjęto wypracowanie systemu pomocy dzieciom krzywdzonym, integrującego działania instytucji państwowych, samorządowych oraz pozarządowych pracujących na rzecz dzieci na danym terenie.

Zamiar zajęcia się szeroko rozumianym problemem krzywdzenia dzieci w czasie, gdy Fundacja powstała, wymagał zdiagnozowania tak realnej skali problemu, jak i stanu społecznej świadomości oraz wiedzy z nim związanej.

Przeprowadzono w tym celu badania, które wykazały, iż problem przemocy fizycznej, zaniedbywania, krzywdzenia emocjonalnego i wykorzystywania seksualnego dzieci występuje, ale jego znaczenie często jest marginalizowane przez osoby pracujące z dziećmi, a kompetencje profesjonalistów w zakresie identyfikacji problemu oraz podejmowania interwencji są niewielkie. Wnioski wynikające z tych badań wyznaczyły kierunki działania Fundacji w początkowym okresie jej funkcjonowania.

Pierwszym z wytyczonych celów stało się **uwrażliwienie społeczeństwa, a w szczególności osób pracujących z dziećmi, na problem krzywdzenia dzieci**. Oznaczało to podjęcie kampanii propagandowo-informacyjnej na temat: praw dziecka, konieczności reagowania każdego, kto wie o krzywdzie dziecka oraz wiedzy na temat możliwości interwencji w takich przypadkach. Równoległe od 1993 r. Fundacja rozpoczęła realizację programu wydawniczego, w ramach którego powstało i nadal powstaje wiele książek, poradników, broszur i ulotek adresowanych do profesjonalistów, rodziców i dzieci.

Drugim celem działalności Fundacji było **podniesienie kompetencji osób pracujących z dziećmi w zakresie diagnozy i interwencji w przypadkach krzywdzenia dzieci**. Cel ten realizowany był poprzez działalność szkoleniową adresowaną do pedagogów szkolnych i przedszkolnych, lekarzy i pielęgniarek, pracowników socjalnych, pracowników wymiaru sprawiedliwości i policjantów.

Szkolenia w dalszym ciągu są ważnym elementem działalności Fundacji. W ponad dziesięcioletniej działalności szkoleniowej w tej formie działań **udział wzięło kilkanaście tysięcy profesjonalistów z całej Polski**.

W 1995 r., we współpracy z Medecins du Monde, Fundacja powołała dwie specjalistyczne placówki dla dzieci krzywdzonych i ich rodzin: **Centrum Dziecka i Rodziny** na terenie gminy Warszawa Centrum i **Środowiskowy Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie „Pociecha”** na terenie gminy Warszawa Białołęka.

W 1997 r. Fundacja przystąpiła do programu „**Dziecko krzywdzone**” Fundacji „Open Society Institute” (OSI). Polskim koordynatorem programu była Fundacja im. Stefana Batorego. Celem programu była inspiracja i pomoc dla zespołów z krajów Europy Wschodniej realizujących projekty pomocy dzieciom krzywdzonym.

W ramach programu Fundacja Dzieci Niczyje zorganizowała dwie międzynarodowe konferencje. Pierwszą dla ginekologów: „**Seksualne wykorzystywanie dzieci – diagnoza i leczenie**” (1999 r.), drugą dla pracowników socjalnych: „**Dziecko krzywdzone – praca socjalna z rodziną**” (2000 r.).

Program „**Dziecko krzywdzone**” Fundacji „Open Society Institute” oficjalnie zakończył się w 2001 r., jednak współpraca organizacji w nim uczestniczących jest kontynuowana w ramach prowadzonego przez FDN projektu internetowego „**Child Abuse and Neglect in Eastern Europe**” (www.canee.net).

W roku 2001 Fundacja, we współpracy z Państwową Agencją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pogotowiem „Niebieska Linia” i agencją reklamową Mc Cann Erickson Polska, zorganizowała ogólnopolską kampanię społeczną „**Dzieciństwo bez przemocy**”. Przy tej okazji Fundacja wraz z OBOP przygotowała i przeprowadziła pierwsze ogólnopolskie badania opinii społecznej w pełni poświęcone problematyce krzywdzenia dzieci.

We wrześniu 2001 r. Fundacja rozpoczęła realizację programu „**Dziecko pod parasolem prawa**”, mającego na celu poprawę sytuacji dzieci uczestniczących w procedurach prawnych – przestłuchiwanym przez policję lub prokuraturę i zeznającym przed sądem. W ramach programu na terenie całej Polski organizowano konferencje oraz szkolenia dla pracowników instytucji wymiaru sprawiedliwości, policji i innych profesjonalistów.

W 2002 r. ukazał się pierwszy numer wydawanego przez Fundację kwartalnika poświęconego problematyce krzywdzenia dzieci „**Dziecko krzywdzone – teoria, badania, praktyka**”. W tym samym roku Fundacja włączyła się w realizowaną przez telewizję TVN kampanię społeczną „**Zły dotyk**”.

Rok 2002 był ostatnim rokiem misji Medecins du Monde w Polsce. Uroczyste zakończenie przeszło dziesięcioletniej współpracy MDM z Fundacją Dzieci Niczyje odbyło się w Pałacu Kultury i Nauki. Patronat nad uroczystością objął Prezydent m. st. Warszawy.

W maju 2003 r. Fundacja Dzieci Niczyje otworzyła w centrum Warszawy nowy ośrodek – **Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”**. Placówka wyposażona została w nowoczesny sprzęt do przesłuchań dziecięcych, salę umożliwiającą organizowanie sesji sądowych, pokoje terapeutyczne i salę konferencyjną. W tym samym roku działalność zakończył fundacyjny ośrodek w Białotęce. Jego podopieczni przeszli pod opiekę działającego w tym samym miejscu ośrodka TPD, a jego pracownicy zatrudnieni zostali w pozostałych placówkach Fundacji.

W sierpniu 2003 r. odbyła się w Warszawie organizowana przez Fundację Dzieci Niczyje **IX Europejska Konferencja ISPCAN**. W warsztatach i wykładach udział wzięło blisko 700 osób z 70 krajów. Patronat nad konferencją objęła Jolanta Kwaśniewska.

W lutym 2004 r. Fundacja Dzieci Niczyje zainicjowała ogólnopolską kampanię „**Dziecko w Sieci**”. Podstawowym celem kampanii jest zwrócenie uwagi dorosłych i dzieci na zagrożenia związane z obecnością pedofilów w Sieci oraz edukacja w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu.

22 lutego 2004 r., w czasie uroczystej sesji zorganizowanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości i Fundację Dzieci Niczyje, ogłoszono rok **2004 Rokiem Dzieci Ofiar Przestępstw** oraz zainaugurowano kampanie społeczną „**Dziecko – świadek szczególnej troski**”, mającą na celu zwiększenie wrażliwości profesjonalistów – sędziów, prokuratorów, policjantów, psychologów-biegłych sądowych na specyficzną sytuację dzieci uczestniczących w procedurach prawnych.

W kwietniu 2004 r., w ramach **współpracy Państw Regionu Morza Bałtyckiego**, Fundacja Dzieci Niczyje została wybrana **centrum kompetencyjnym** w zakresie problematyki dziecka krzywdzonego. W ramach współpracy Fundacja zamieszcza artykuły na stronie www.childcentre.baltinfo.org dotyczące aktualnych programów mających na celu ochronę praw dzieci, realizowanych w Polsce.

W czerwcu 2004 r. na mocy porozumienia z Ministerstwem Edukacji i Sportu Fundacja Dzieci Niczyje objęła funkcję **narodowego punktu konsultacyjnego ds. dzieci cudzoziemskich bez opieki i dzieci – ofiar handlu** w ramach projektu współpracy Państw Regionu Morza Bałtyckiego.

W dniach 25–26 października 2004 r. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyła się ogólnopolska konferencja „**Pomoc dzieciom – ofiarom przestępstw**”, zorganizowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości, Biuro Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawy oraz Fundację Dzieci Niczyje. Konferencja, zgromadziła specjalistów z całej Polski i gości z zagranicy. Ogółem wzięło w niej udział blisko 600 osób zajmujących się zawodowo problematyką dziecka w roli świadka w procedurach prawnych.

Za swoją działalność Fundacja Dzieci Niczyje została wyróżniona licznymi nagrodami. Do najważniejszych należą:

- Nagroda w konkursie dla polskich organizacji pozarządowych Fundacji im. Stefana Batorego i Bankers Trust (1999)
- „Złoty Telefon” – honorowa odznaka Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 'Niebieska Linia' (1999)
- Wyróżnienie w III edycji konkursu *Pro Publico Bono* (2001)
- Nagroda Prezydenta m. st. Warszawy (2001)
- „Serce Dzieciom” – nagroda władz warszawskiej dzielnicy Praga Południe (2002)
- nagroda „ISPCAN 2004 MULTIDISCIPLINARY TEAM AWARD” – międzynarodowa nagroda dla organizacji zajmujących się problematyką krzywdzenia dzieci przyznawana przez International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect (ISPCAN) (2004)

Działalność Fundacji w 2004 roku

Placówki pomocy dziecku i rodzinie

Fundacja Dzieci Niczyje prowadzi w Warszawie dwie placówki świadczące pomoc dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom: **Centrum Dziecka i Rodziny** oraz **Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”**.

Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”

00-048 Warszawa, ul. Mazowiecka 12/25, tel. (22) 826 88 62
koordynator programu – *Jolanta Zmarzlik*

Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”, powołane przez Fundację Dzieci Niczyje w marcu 2003 r., to specjalistyczna placówka, której zadaniem jest stosowanie i upowszechnianie nowatorskich w Polsce metod postępowania w przypadkach przestępstw wobec dzieci.

Centrum działa we współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz podległymi im instytucjami na terenie m. st. Warszawy. Wypełnia lukę w systemie instytucji wymiaru sprawiedliwości, oferując przyjazne dziecku miejsce, gdzie odbywają się przesłuchania prokuratorskie i policyjne oraz rozprawy sądowe. Ponadto w Centrum podejmowane są interwencje kryzysowe w przypadkach przestępstw wobec dzieci, w szczególności wykorzystywania seksualnego i przemocy wobec dzieci. Dzieciom i członkom ich rodzin oferowana jest bezpłatna pomoc psychologiczna i prawna (konsultacje, terapia, grupy wsparcia).

W 2004 r. Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” opiekowało się 345 dziećmi – ofiarami przestępstw oraz 220 dorosłymi – członkami rodzin dzieci, które padły ofiarą przestępstwa.

W tym okresie przeprowadzono:

- 925 spotkań diagnostyczno-terapeutycznych z dziećmi;
- 804 spotkań diagnostyczno-terapeutycznych z dorosłymi;
- 295 konsultacji prawnych dla opiekunów dzieci – ofiar przestępstw oraz różnych profesjonalistów zajmujących się pomocą tym dzieciom;
- 97 osobistych konsultacji dla różnych profesjonalistów zajmujących się pomocą dzieciom – ofiarom przestępstw (psycholodzy, pedagodzy, kuratorzy sądowi, lekarze, pracownicy socjalni, nauczyciele, pracownicy różnych placówek pomocowych);
- 270 konsultacji psychiatrycznych;
- 26 sesji grupy terapeutycznej dla matek dzieci wykorzystywanych seksualnie;
- 24 badania sądowo-psychologiczne, którymi objęto 97 osób;
- 91 przesłuchań prokuratorskich i rozpraw sądowych z udziałem małoletnich;
- 36 przesłuchań małoletnich cudzoziemców bez opieki ubiegających się o status uchodźcy;
- 194 porad i konsultacji telefonicznych dotyczących interwencji psychologicznej i prawnej, głównie w sprawie wykorzystywania seksualnego dzieci.

W Centrum organizowane są liczne szkolenia oraz **superwizje** dla osób pracujących z dziećmi krzywdzonymi. Regularnie odbywają się spotkania „**Klubu biegłego**”, które mają na celu podniesienie kwalifikacji biegłych sądowych w zakresie pracy z dzieckiem krzywdzonym oraz „**Klubu kuratora**” podnoszące kompetencje zawodowe w zakresie pracy z rodzinami problemowymi kuratorów sądowych.

W 2004 r. w ramach „**Klubu kuratora**” odbyło pięć spotkań seminaryjnych, poświęconych m.in.: prawnym aspektom pomocy dzieciom krzywdzonym, mediacjom w konfliktach rodzinnych, pracą z rodziną kazirodczą oraz innym zagadnieniom związanym z wykonywaniem zawodu kuratora.

Spotkania „**Klubu biegłego psychologa**” odbyły się w 2004 r. 9 razy i dotyczyły takich obszarów tematycznych, jak: przesłuchanie poznawcze dziecka, amnezja wczesnodziecięca, ocena wiarygodności psychologicznej zeznań małoletnich świadków, mechanizmy rozwoju kazirodztwa w rodzinie, techniki projekcyjne w psychologicznej ekspertyzie sądowej.

W omawianym okresie odbyły się cztery spotkania **grupy superwizyjnej** dla psychologów diagnozujących przypadki krzywdzenia dzieci.

W pracach Fundacji biorą udział także **wolontariusze**, zajmujący się pracami organizacyjnymi, konsultacjami i pracą z klientami fundacyjnych ośrodków terapeutycznych.

Sponsorami Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” byli:

- UBS Optimus Foundation
- Urząd m. st. Warszawy
- Program Phare 2001 „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego”
- Rufford Maurice Laing Foundation
- Voix de L’Enfant
- środki własne FDN

Centrum Dziecka i Rodziny

03-926 Warszawa, ul. Walecznych 59, tel. (22) 616-02-68
koordynator programu – *Katarzyna Fenik*

Centrum Dziecka i Rodziny powstało w 1996 r. dzięki pomocy merytorycznej i fundusze francuskiej organizacji Medecins du Monde – Lekarze Świata oraz dzięki ofercie lokalowej Ośrodka Pomocy Społecznej dzielnicy Warszawa Praga Południe. Centrum świadczy specjalistyczne usługi dla dzieci krzywdzonych, ich rodzin oraz profesjonalistów prowadzących przypadki krzywdzonych dzieci z terenu Warszawy.

W 2004 r. pod opieką ośrodka pozostawało 151 dzieci, a w tym: 82 dzieci wykorzystywanych seksualnie, 40 krzywdzonych emocjonalnie, 19 krzywdzonych fizycznie, 8 przypadków dzieci sprawiających trudności wychowawcze, 2 dzieci zaniedbywanych. Centrum pracowało również z 233 rodzicami lub opiekunami dzieci krzywdzonych.

W 2004 r. odbyły się następujące spotkania indywidualne:

- 1078 spotkań diagnostyczno-terapeutycznych z dziećmi;
- 827 konsultacji psychologicznych dla rodziców, opiekunów lub członków rodziny dzieci krzywdzonych;
- 264 konsultacji prawnych;
- 154 konsultacje psychiatryczne;
- 118 spotkań konsultacyjnych dla profesjonalistów;
- 131 porad i konsultacji telefonicznych opiekunom oraz profesjonalistom z całej Polski dotyczących interwencji psychologicznej i prawnej w sprawie wykorzystywania seksualnego.

W 2004 r. oferowano również pomoc grupową; łącznie odbyło się 7 edycji różnych grup terapeutycznych. Były to:

- grupa wsparcia dla rodziców, opiekunów dzieci doświadczających przemocy,
- warsztat umiejętności wychowawczych dla rodziców zawierający trening kontroli złości oraz trening umiejętności psychospołecznych,
- grupa terapeutyczno-rozwojowa dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym (7. – 9. rok życia) – 2 edycje,
- grupa rozwojowa nastawiona na wspieranie rozwoju dziecka i kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców dla dzieci w wieku 2–4 lata oraz dla ich rodziców, opiekunów – 3 edycje.

Działalność Centrum Dziecka i Rodziny finansowana była przez:

- Urząd m. st. Warszawy
- Program Phare 2001 „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego”
- OPS Warszawa Praga Południe
- Rufford Maurice Laing Foundation
- Voix de L’Enfant
- Ambasada Brytyjska
- Środki własne FDN

„Bajkowy karnawał”

25 stycznia 2004 r. odbył się bal charytatywny, zorganizowany przez Fundację we współpracy z Centrum Konferencyjno-Kongresowym Wyższej Szkoły Biznesu i Administracji. Bal został zorganizowany dla

dzieci w wieku 6–12 lat znajdujących się pod opieką Fundacji, a także wychowanków warszawskich domów dziecka, świetlic socjoterapeutycznych, a także innych stołecznych placówek opiekuńczo-wychowawczych. W zabawie wzięło udział 250 dzieci.

Sponsorami balu byli:

- Coca Cola Company,
- EuroCompress,
- Wella, Beston,
- Starbag,
- Orfice Line,
- Auchan Polska,
- Zepter Int.,
- Przegląd Sportowy.

Konferencja

„Pomoc dzieciom – ofiarom przestępstw” Warszawa, 25–26.10.2004 r.

Konferencja „Pomoc dzieciom – ofiarom przestępstw”, zorganizowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości, Urząd m.st. Warszawy oraz Fundację Dzieci Niczyje, poświęcona była problematyce ochrony dzieci przed wykorzystywaniem i przemocą oraz przed niewłaściwym traktowaniem małych świadków uczestniczących w procedurach prawnych. Uczestnicy konferencji – sędziowie, prokuratorzy, policjanci, kuratorzy, psycholodzy-biegli sądowi, pracownicy socjalni i urzędnicy instytucji opiekuńczych i pomocowych (600 osób) – spotkali się z ekspertami z dziedziny psychologii, kryminologii, socjologii i prawa z Polski, Wielkiej Brytanii, USA, Holandii i Francji. Przedstawione zostały resortowe i parlamentarne programy ochrony dzieci – ofiar przestępstw oraz efekty działania przyjaznych dziecku pokoi przesłuchań, m.in. w Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” w Warszawie, oraz zasady wyposażania i korzystania z takich miejsc. W trakcie konferencji odbyła się „Sesja Warszawska” poświęcona budowie miejskiego systemu pomocy dzieciom w stolicy, zorganizowana przez Biuro Polityki Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

Uczestnicy konferencji – sędziowie, prokuratorzy, policjanci, kuratorzy, psycholodzy-biegli sądowi, pracownicy socjalni i urzędnicy instytucji opiekuńczych i pomocowych (600 osób) – spotkali się z ekspertami z dziedziny psychologii, kryminologii, socjologii i prawa z Polski, Wielkiej Brytanii, USA, Holandii i Francji. Przedstawione zostały resortowe i parlamentarne programy ochrony dzieci – ofiar przestępstw oraz efekty działania przyjaznych dziecku pokoi przesłuchań, m.in. w Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” w Warszawie, oraz zasady wyposażania i korzystania z takich miejsc. W trakcie konferencji odbyła się „Sesja Warszawska” poświęcona budowie miejskiego systemu pomocy dzieciom w stolicy, zorganizowana przez Biuro Polityki Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

Konferencję sfinansowali:

- Urząd m.st. Warszawy
- ISPCAN (International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect)
- Ambasada Brytyjska
- Ambasada Francuska

Program wydawniczy

Działalność wydawniczą Fundacja prowadzi od 1993 r. Wśród fundacyjnych publikacji znajdują się poradniki dla profesjonalistów pracujących z dziećmi, materiały edukacyjne dla dzieci i rodziców, plakaty, ulotki itp. W 2004 r. w wydawnictwie Fundacji Dzieci Niczyje ukazały się następujące publikacje:

„Wykorzystywanie seksualne dzieci” (red. Monika Sajkowska) – książka jest zbiorem artykułów dostarczających wiedzy o najnowszych i klasycznych ustaleniach teoretycznych i empirycznych na temat różnych aspektów wykorzystywania seksualnego dzieci. Publikacja ma charakter interdyscyplinarny. Może zainteresować zarówno psychologów i pedagogów, jak i lekarzy, prawników, socjologów i innych profesjonalistów.

„Dziecko w Sieci. Materiały edukacyjne” – publikacja przeznaczona jest dla pedagogów i nauczycieli, którzy prowadzą zajęcia edukacyjne dla dzieci. Zawiera informacje o zagrożeniach, jakie spotkać mogą w Sieci młodych użytkowników Internetu.

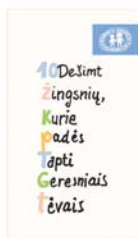
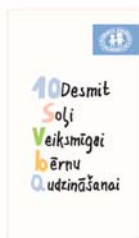
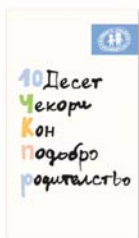
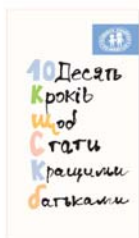
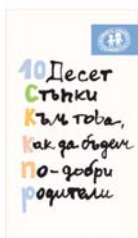

Prezentuje założenia i inicjatywy kampanii „Dziecko w Sieci” prowadzonej przez Fundację Dzieci Niczyje. Główną część materiałów

edukacyjnych stanowią scenariusze zajęć profilaktycznych adresowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

„Wysoki sędzi, boję się” – wydawnictwo adresowane jest do osób pracujących z dzieckiem uczestniczącym w procedurach prawnych: prokuratorów, adwokatów, psychologów-biegłych sądowych, policjantów, ale przede wszystkim sędziów. Ma zadanie zwrócić uwagę tych grup profesjonalistów na szczególne potrzeby dziecka-świadka. Plakaty i ulotki były dystrybuowane w czasie szkoleń i konferencji oraz wysyłane do instytucji wymiaru sprawiedliwości. Dzięki współpracy z Komendą Główną Policji oraz Ministerstwem Sprawiedliwości w większości polskich komisariatów policji, prokuratur i sądów rejonowych zawisły plakaty związane z tą problematyką.

„10 kroków ku temu by stać się lepszym rodzicem”. W ramach współpracy z państwami Europy Środkowo-Wschodniej, Fundacja w porozumieniu z krajowymi organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pracą

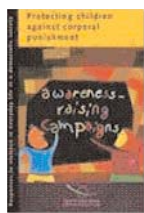
z dziećmi krzywdzonymi na Litwie, Łotwie, Bułgarii, Macedonii oraz Ukrainie, wydała przetłumaczony na języki narodowe broszurę „10 kroków ku temu, by się stać lepszym rodzicem” adresowaną do rodziców, zawierającą rady dotyczące wychowania bez używania przemocy.

W 2004 r. ukazały się cztery numery kwartalnika „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka”:

- Nr 6 „Dziecko jako świadek w procedurach prawnych”,
- Nr 7 „Wykorzystywanie seksualne dzieci (2) – sprawcy”,
- Nr 8 „Nadużywanie alkoholu a krzywdzenie dzieci”,
- Nr 9 „Wykorzystywanie seksualne dzieci (3) – ofiary”.

W wydawnictwie Rady Europy (Council of Europe Publishing) ukazała się w 2004 r. publikacja, której autorami i konsultantami byli pracownicy Fundacji Dzieci Niczyje:

Protecting children against corporal punishment – Awareness-raising campaigns (M. Sajkowska, Ł. Wojtasik) –

w poradniku adresowanym do władz i organizacji pozarządowych opisane są działania prewencyjne adresowane do rodziców i opiekunów dzieci, których celem jest zapobieganie stosowaniu kar fizycznych wobec dzieci. Zaprezentowane zostały przykłady trzech kampanii społecznych prowadzonych w ostatnich latach w Wielkiej Brytanii (*Full-Stop*), Polsce (*Dzieciństwo bez przemocy*) i USA (*SpankOutDay*). Analizując działania podejmowane w ramach prezentowanych kampanii, autorzy publikacji opisują kolejne etapy ich realizacji oraz zasady, którymi powinni kierować się organizatorzy, by skutecznie przeciwdziałać biciu dzieci. Rada Europy rozesłała publikację do rządów wszystkich krajów członkowskich oraz do wiodących europejskich organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci.

Program wydawniczy finansowały:

- Ambasada Brytyjska
- Fundacja Pro Bono Poloniae
- ISPCAN (International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect)
- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Program Phare 2001 „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego”
- UBS Optimus Foundation
- Urząd m. st. Warszawy

Kampanie społeczne

Kampania „Dziecko w Sieci”

Kampanię „Dziecko w Sieci” po raz pierwszy zaprezentowano 25 lutego 2004 r. Podstawowym celem kampanii było zwrócenie uwagi dorosłych i dzieci na zagrożenia związane z obecnością pedofilów w Sieci oraz edukacja w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu.

Część medialna kampanii, realizowana pod hasłem „*Nigdy nie wiadomo, kto jest po drugiej stronie*”, rozpoczęła się w lutym 2004 r. W wielu ogólnopolskich i lokalnych stacjach telewizyjnych oraz radiowych emitowane były spoty reklamowe dotyczące zagrożeń związanych z kontaktowaniem się dzieci z obcymi w Sieci. Te same treści przekazywane były w reklamie prasowej. W 18 największych miastach Polski eksponowane były plakaty przystankowe i billboardy.

Ważnym elementem działań medialnych była również kampania reklamowa w Internecie. Bannery kampanijne prezentowane były przez największe polskie portale internetowe. Zamieszczały je na swoich stronach internetowych także instytucje, organizacje i prywatne osoby, które popierały ideę kampanii. Wszystkie bannery prowadziły na stronę www.dzieckowsieci.pl, gdzie dorośli i dzieci mogą znaleźć informacje o kampanii oraz zasady bezpieczeństwa w Internecie.

Przekazy kampanijne eksponowane były na 2000 nośnikach reklamowych w pociągach Intercity. Plakaty pojawiły się również w ponad 800 szkołach w całej Polsce.

Kampanię medialną bezpłatnie przygotowała agencja reklamowa VA Strategic Communications z Warszawy. W produkcję materiałów reklamowych włączyły się także inne firmy związane z rynkiem reklamowym. Na zasadach non-profit wyemitowano wszystkie materiały reklamowe zarówno w telewizji, radiu, prasie, Internecie, jak i na nośnikach reklamy zewnętrznej.

Kampania edukacyjna przygotowana została we współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej. Na jej potrzeby opracowano materiały edukacyjne dla dzieci (zakładki, naklejki, plakaty, podkładki pod myszki komputerowe) oraz scenariusze zajęć szkolnych dotyczących Internetu. Od kwietnia do końca czerwca 2004 r. w ramach akcji „Szkoła z klasą” i „Studenci z klasą” wolontariusze prowadzili zajęcia dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Zajęcia prowadzili też nauczyciele, którzy po przestaniu zgłoszenia do biura kampanii otrzymywali pocztą scenariusze zajęć i materiały dla dzieci. W toku kampanii edukacyjnej rozdyskrebowano wśród dzieci ok. 70 tys. materiałów edukacyjnych. W zajęciach dotyczących bezpieczeństwa w Sieci udział wzięło **15 000 dzieci z całej Polski**.

Partnerami w organizacji kampanii byli:

- Agencja VA Strategic Communication
- Ambasadą Brytyjską
- PROKOM
- AMS
- Profilm
- Centrum Promocji Młodzieżowej
- Polski Komitet ds. UNESCO
- wiele innych firm, organizacji, instytucji wymienionych na stronie www.dzieckowsieci.pl

Kampania „Dziecko – świadek szczególnej troski”

22 lutego 2004 r., z okazji „Dnia Ofiar Przestępstw” w czasie uroczystej sesji zorganizowanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości i Fundację Dzieci Niczyje, ogłoszono rok **2004 Rokiem Dzieci – Ofiar Przestępstw** oraz zainaugurowano programy, których celem jest ochrona dzieci przed przestępstwami oraz pomoc i wsparcie dla dzieci pokrzywdzonych przestępstwem, które uczestniczą w procedurach prawnych. Jednym z takich programów była społeczna kampania organizowana przez Fundację Dzieci Niczyje we współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości „Dziecko – świadek szczególnej troski”.

Kampania adresowana była do profesjonalistów – sędziów, prokuratorów, policjantów, psychologów-biegłych sądowych, uczestniczących w interwencji prawnej oraz pomagających dzieciom – ofiarom przestępstw. Jej celem było zwiększenie wrażliwości tych grup profesjonalistów na specyficzną sytuację dziecka w postępowaniu karnym oraz podniesienie ich kompetencji związanych z przesłuchiowaniem dziecka. W ramach kampanii organizowano szkolenia dla tych grup zawodowych. Do nich adresowane są

również wydawnictwa Fundacji. Książki, broszury i – specjalnie wydane z okazji kampanii – numer kwartalnika „Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka”. Wydawnictwa te były dystrybuowane w czasie szkoleń i konferencji oraz wysyłane do instytucji wymiaru sprawiedliwości. Dzięki współpracy z Komendą Główną Policji oraz Ministerstwem Sprawiedliwości w większości polskich komisariatów policji, prokuratur i sądów rejonowych zawieszono plakaty „Wysoki Sędzie, boję się”, opracowane na użytek kampanii przez agencję reklamową VA Strategic Communication.

Adresatami kampanii byli również rodzice i opiekunowie dzieci, które muszą uczestniczyć w procesie dochodzenia i postępowaniu sądowym. Dla nich właśnie opracowana została broszura „Gdy Twoje dziecko jest świadkiem w sądzie”.

Broszury zostały rozesłane do komisariatów, prokuratur, sądów i instytucji pomocowych w całym kraju. Do placówek świadczących pomoc psychologiczną dzieciom krzywdzonym trafiły również książeczki „Idę do sądu”, dzięki którym psycholog bądź rodzic, współpracując z dzieckiem, może zapoznać je z sądem, osobami, które dziecko tam spotka, oraz sytuacjami, które będą tam miały miejsce.

Finansowanie programu:

- Program Phare 2001 „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego”
- Fundacja im. S. Batorego,
- Agencja VA Strategic Communication

Program szkoleniowy

Ważny nurt działalności Fundacji stanowi organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konferencji dotyczących problematyki krzywdzenia dzieci dla różnych profesjonalistów. W 2004 r. przeprowadzono następujące cykle szkoleń:

1. Druga edycja szkolenia **„Profesjonalizacja metod pracy z dzieckiem w przyjaznych pokojach przesłuchań”**. Szkolenie było przeznaczone dla sędziów, prokuratorów, kuratorów, policjantów i psychologów województwa mazowieckiego zajmujących się pracą z dziećmi ofiarami przestępstw. W zajęciach wykładowych i warsztatowych uczestniczyło 93 profesjonalistów.
2. Roczne **„Studium metod pracy z dzieckiem wykorzystywanym seksualnie i jego rodzinami bądź opiekunami”**, w którym uczestniczyło 15 psychologów i pedagogów z całej Polski.
3. Szkolenia w ramach współpracy z Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Przeszkolonych zostało 119 policjantów, specjalistów do spraw nieletnich z całej Polski w czterech edycjach kursów 30-godzinnych – **„Przemoc wobec dziecka”**.
4. Szkolenia w ramach programu **„Przywrócić dzieciństwo”** realizowanego przez Fundację „Przyjaciółka”. Szkolone były 3 grupy odbiorców pracujących na rzecz dzieci z domów dziecka: psycholodzy, pedagodzy i wolontariusze. Zajęcia dotyczyły diagnozy, interwencji i terapii dzieci wykorzystywanych seksualnie; uczestniczyło w nich 234 osoby.

W pozostałych szkoleniach, prowadzonych w 2004 r. przez Fundację dla różnych grup profesjonalistów (m.in. psychologów, pediatrów, kuratorów sądowych) wzięło udział około 500 osób. Zajęcia dotyczyły diagnozy i terapii dzieci krzywdzonych, interdyscyplinarnego systemu pomocy dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom oraz przyjaznego przesłuchiwania dzieci – ofiar przestępstw.

W lutym 2004 r. Fundacja z okazji Dnia Ofiar Przestępstw zorganizowała, we współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości, sesję naukową – **„2004 rokiem dzieci – ofiar przestępstw”**.

25–26 października 2004 r. odbyła się konferencja **„Pomoc dzieciom – ofiarom przestępstw”**, zorganizowana przez Fundację we współpracy z Urzędem m. st. Warszawy i Ministerstwem Sprawiedliwości.

W 2004 r. pracownicy Fundacji brali udział w konferencjach i szkolili uczestników wielu konferencji międzynarodowych, których przedmiotem była szeroko rozumiana problematyka krzywdzenia dzieci. Były to między innymi:

- Zajęcia na temat organizowania kampanii społecznych przeciwko krzywdzeniu dzieci podczas konferencji w Berlinie (październik 2004 – *Freedom of violence in family life – a European project*) oraz w Wiliton (marzec 2004 – *Combating child abuse on the Internet an international response*).
- Referaty na temat zjawiska handlu dziećmi w regionie Europy Wschodniej oraz o pomocy dzieciom-świadkom na Światowym Kongresie ISPCAN w Brisbain, Australia (wrzesień 2004 – *Working Together for a Child Safe World*) poświęconym tematyce krzywdzenia dzieci.
- Prezentacja na temat programu przesłuchiwania małoletnich cudzoziemców aplikujących o status uchodźcy w Polsce na seminarium na temat problematyki handlu dziećmi w Sion, Szwajcaria (październik 2004 – *Child trafficking: a fatality? From field reality to better practice*).
- Prezentacja polskich działań pomocowych adresowanych do dzieci na seminarium poświęconym problemowi budowania skutecznego systemu opieki nad dziećmi ulicy w Brukseli (grudzień 2004, *European network on street children worldwide*).
- Prezentację kampanii „Dziecko w Sieci” na konferencjach dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Internecie (Szczytno, czerwiec 2004 – *Przestępczość teleinformatyczna*; Wrocław, czerwiec 2004 – *Zagrożenie niewinności – pornografia dziecięca w Internecie. Internet źródłem uzależnień*; Warszawa, listopad 2004 – *Młodzi konsumenci a Internet*).

Program szkoleniowy finansowany był przez:

- Mazowiecki Urząd Spraw Społecznych
- Fundację „Przyjaciółka”
- Centrum Szkolenia Policji
- ISPCAN (International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect)
- Uczestników szkoleń

Program na rzecz dzieci cudzoziemskich bez opieki

Koordynator projektu: Agnieszka Morawska

Na mocy porozumienia z Ministerstwem Edukacji i Sportu Fundacja Dzieci Niczyje objęła w 2004 r. funkcję **narodowego punktu konsultacyjnego ds. dzieci cudzoziemskich bez opieki i dzieci – ofiar handlu** w ramach projektu współpracy Państw Regionu Morza Bałtyckiego. Podstawowe zadania punktu obejmują zbieranie danych na temat sytuacji dzieci cudzoziemskich bez opieki na terenie Polski, lobbying na rzecz zmian w prawie polskim, mających na celu zapewnienie właściwej ochrony prawno-socjalnej tej grupie dzieci oraz wymianę doświadczeń z pozostałymi 12 Państwami Regionu Morza Bałtyckiego.

W tym samym roku zainicjowana została również współpraca pomiędzy Fundacją, a Urzędem ds. Repatriacji i Cudzoziemców w kwestii przesłuchań małoletnich cudzoziemców bez opieki ubiegających się o status uchodźcy w Polsce. Ten nowatorski na skalę europejską program odwołuje się do zapisów Ustawy o udzielaniu ochrony cudzoziemcom przebywającym na terenie Polski z 2003 r., mówiących o tym, że przeprowadzenie wywiadu z udziałem małoletniego cudzoziemca powinno odbywać się w miejscu przyjaznym dziecku, w obecności psychologa, który następnie sporządza opinię o stanie psychofizycznym przesłuchiwanego małoletniego. Łącznie w 2004 r. w ośrodku Fundacji odbyło się 36 przesłuchań małoletnich cudzoziemców.

W 2004 r. reprezentant Fundacji został włączony do prac grupy roboczej ds. Krajowego Programu Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi, działającej w ramach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ramach prac grupy podjęto działania mające na celu nowelizację polskiego prawa w kwestii ochrony dzieci – ofiar handlu oraz wypracowania modelu ochrony dziecka – ofiary handlu.

We wrześniu 2004 r. Fundacja została również **poliskim punktem konsultacyjnym w ramach Programu Separated Children in Europe**, zarządzanego przez Save the Children i UNHCR. W programie, którego podstawowym celem jest propagowanie właściwych procedur postępowania z dziećmi cudzoziemskimi bez opieki, bierze udział 28 krajów Europy Zachodniej i Wschodniej.

Finansowanie programu:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu

Program badawczy

Głównym celem programów badawczych realizowanych przez Fundację Dzieci Niczyje jest diagnoza skali i charakteru zjawiska krzywdzenia dzieci oraz postaw społecznych wobec tego problemu.

W 2004 r. Fundacja, w ramach **Programu Daphne**, kontynuowała rozpoczęte w roku ubiegłym badania dotyczące sytuacji dzieci przebywających w instytucjach opiekuńczych (*Określenie najlepszych praktyk w zakresie deinstytucjonalizacji dzieci poniżej 5. roku życia, przebywających w instytucjach opiekuńczych*). Projekt był koordynowany przez Uniwersytet w Birmingham, uczestniczyły w nim, oprócz Polski, także: Dania, Francja, Grecja, Rumunia, Słowacja, Węgry oraz Wielka Brytania.

W roku ubiegłym Firma Gemius przeprowadziła dla Fundacji Dzieci Niczyje internetowe badania dotyczące **niebezpiecznych zachowań dzieci korzystających z Internetu**. Ankieta skierowana była do osób w wieku 12–17 lat. Badania te były elementem kampanii społecznej „Dziecko w Sieci”; raport z badań dostępny jest na stronie Kampanii „Dziecko w Sieci” (www.dzieckowsieci.pl).

W maju 2004 r. zostały przeprowadzone pilotażowe badania dotyczące **skali wiktymizacji wychowanków Domów Dziecka**. Badania będą kontynuowane w 2005 r. i będą miały charakter ogólnopolski.

Finansowanie programu:

- Unia Europejska – program „Daphne”
- Uniwersytet w Birmingham, Wielka Brytania
- Gemius
- Fundacja „Przyjaciółka”

Program konsultacyjny dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej

Koordinator programu: Maria Keller-Hamela

Fundacja koordynuje projekt internetowy, który umożliwi kontynuację współpracy pomiędzy organizacjami wschodnioeuropejskimi zajmującymi się problematyką krzywdzenia dzieci, rozpoczętą w 1995 r. w ramach programu Open Society Institute. Projekt pod nazwą CANEE /Child Abuse and Neglect In Eastern Europe/- realizowany jest pod adresem www.canee.net.

W 2004 r. Fundacja aktywnie współpracowała z organizacjami zrzeszonymi w projekcie CANEE i publikowała na stronach serwisu informacji dotyczące ich działalności.

W ramach współpracy w regionach państw Europy Środkowo-Wschodniej w 2004 pracownicy Fundacji uczestniczyli w konferencjach i szkoleniach poświęconych problematyce przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci.

W październiku 2004 r. w Haskowie (Bułgaria) odbyło się spotkanie poświęcone problematyce dziecka krzywdzonego, w ramach którego reprezentant Fundacji przeprowadził szkolenie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych na temat metod pracy z dziećmi krzywdzonymi.

W grudniu 2004 r. na Litwie odbyły się dwa seminaria (Wilno, Kowno), w ramach którego pracownicy Fundacji szkolili policjantów, sędziów, prawników, a także psychologów pracujących z dziećmi w zakresie metod pracy z dziećmi – ofiarami przemocy, uczestniczącymi w procedurach prawnych, specyfice pracy z dzieckiem-świadkiem, psychologicznym i prawnym aspektem przestępczości dziecka.

Program finansował:

- Open Society Institute (OSI NY)

Konkurs prac magisterskich

W roku 2004 zakończyła się V edycja konkursu na najlepszą pracę magisterską dotyczącą problematyki krzywdzenia dzieci.

Do konkursu zgłoszono 9 prac. Decyzją komisji konkursowej w składzie: prof. Barbara Fatyga (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych UW), dr Monika Sąkowska (Fundacja Dzieci Niczyje, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych UW), Jolanta Szymańczak (Biuro Studiów i Ekspertyz Sejmu RP):

- I miejsce przyznano **Monice Czyżewskiej** za pracę *„Ochrona dziecka – świadka w sprawach o znęcanie się nad rodziną”* napisaną pod kierunkiem prof. Barbary Szatur-Jaworowskiej (Uniwersytet Warszawski, Wydział dziennikarstwa i Nauk Politycznych, Instytut Polityki Społecznej),
- II miejsce przyznano **Annie Cholewickiej** za pracę *„Stereotypy męskości i kobiecości, a przekonania o wykorzystywaniu seksualnym dzieci”* napisaną pod kierunkiem prof. Marii Beisert (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Psychologii),
- Wyróżnienie przyznane zostało **Iwonię Malorny** za pracę *„Przemoc emocjonalna w rodzinie – ukryte źródło zaburzeń zdrowia jednostki”* napisaną pod kierunkiem dr Joanny Bulskiej (Uniwersytet Śląski, Wydział Pedagogiki i Psychologii, Instytut Pedagogiki).

Nagrodzone prace wzbogacą zbiory biblioteki Fundacji Dzieci Niczyje. Udostępniane będą studentom, dziennikarzom, profesjonalistom pracującym z dziećmi i innym osobom zainteresowanym problematyką krzywdzenia dzieci.

Plany na 2005 rok

W 2005 r. Fundacja Dzieci Niczyje wraz z NASK (Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa) będzie realizowała drugi etap kampanii społecznej „**Dziecko w Sieci**”. Program będzie przeprowadzany w latach 2005–2006 i ma na celu podniesienie świadomości dzieci i dorosłych w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu. We wszystkich miastach wojewódzkich zorganizowane zostaną konferencje na temat bezpieczeństwa w Sieci. W całej Polsce realizowana będzie kampania edukacyjna. Organizatorzy prowadzić będą również działania na rzecz współpracy organizacji i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w Sieci.

W ramach współpracy z państwami rejonu Europy Środkowo-Wschodniej Fundacja będzie koordynować międzynarodowy projekt pod nazwą „**Dzieciństwo bez krzywdzenia – doskonalenie systemu ochrony dzieci w Europie Wschodniej**”. Projekt będzie realizowany w 7 krajach: na Litwie, Łotwie, Ukrainie, Mołdawii, Macedonii, Bułgarii oraz Polsce. Będzie trwał pięć lat. Organizowane będą spotkania, szkolenia, supervizje, wizyty studyjne, publikacje oraz badania profesjonalistów pracujących z dziećmi krzywdzonymi w krajach objętych programem. Projekt finansowany jest przez OAK Foundation.

W 2005 r. będą miały miejsce także pierwsze ogólnopolskie, reprezentatywne badania dotyczące skali wiktymizacji wychowanków Domów Dziecka.

Ponadto Fundacja będzie kontynuować realizację następujących programów:

- Centrum Dziecka i Rodziny
- Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”
- Program szkoleniowy
- Program internetowy
- Program wydawniczy
- Program badawczy
- Konkurs prac magisterskich

Sprawozdanie finansowe

Środki pozyskane przez Fundację Dzieci Niczyje w 2004 roku
na działalność statutową

<u>Źródła finansowania</u>	<u>Kwota (w zł)</u>
Urząd m.st. Warszawy	168 595
Fundacja UBS Optimus	143 150
Ambasada Brytyjska	109 200
Komitet Integracji Europejskiej	103 674
ISPCAN	89 862
Open Society Institute (OSI)	74 430
Fundacja Rufford Maurice Laing	64 792
Fundacja J&S ProBono Poloniae	56 600
Fundacja im. S. Batorego	40 000
PROKOM	35 000
La Voix de L'Enfant	22 298
Uniwersytet w Birmingham	17 454
Conseil de L'Europe	16 260
Ministerstwo Sprawiedliwości	9 500
PARPA	8 901
Fundacja TVN	7 000
Inne	18 389
Sponsorzy prywatni	50 450
Inne	
Działalność non-for-profit	237 035
Wsparcie rzeczowe	12 347
Odsetki bankowe	3 628
Razem:	1 288 566

Środki wykorzystane

Realizacja celów statutowych	83,56%
Wydatki administracyjne	16,44%

Wsparcie rzeczowe:

- Redakcja „Dziecko”
- Pracownicy IFS Industrial and Financial Systems Poland sp. z.oo
- Philips
- Fundacja bank Żywności SOS
- Internet Art.
- VA Strategic Communication
- PPH Koma Plast
- Servier Polska sp z.o.o.
- Przedszkole nr 73, Warszawa
- AGORA S.A.

Pomóż nam pomagać dzieciom!

Możesz wspomóc naszą działalność przekazując 1% podatku na konto Fundacji Dzieci Niczyje.

Pieniądze przeznaczamy na działania prowadzonych przez nas placówek pomagających dzieciom krzywdzonym. Jesteśmy organizacją pożytku publicznego, oznacza to, że możesz wspomóc naszą działalność wplacając równowartość 1% swojego podatku na konto Fundacji. Oznacza to również, że prowadzimy przejrzystą księgowość – rozliczamy się z każdej powierzonej nam złotówki. W corocznym raporcie obok sprawozdania merytorycznego przedstawiamy rozliczenie finansowe z prowadzonych przez nas programów.

Więcej o Fundacji Dzieci Niczyje:

www.fdn.pl

1% Podaruj

1% podatku na rzecz Fundacji Dzieci Niczyje